

Strategisch Plan 2010 -2015

Carlo Ettore di Marzio, *Schoolklas*, 2007, olieverf/acryl op doek, 40x50 cm

Kenniscentrum Kunst en Handicap

Kunst voor en door mensen
met een handicap

Herziene versie, november 2010

Special Arts

Zonnehof 4a, 3811 NC Amersfoort

Telefoon: 033 4328033

E-mail: info@specialarts.nl

www.specialarts.nl

www.kunstuiteenspecialarts.nl

www.galeriespecialarts.nl

Colofon

Titel: Strategisch plan Kenniscentrum Kunst en Handicap

Auteur: Klaaske de Vos

Opmaak: Tine Veldhuizen

Datum: november 2010

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Samenvatting	6
Hoofdstuk 1 Kenniscentrum Kunst en Handicap	9
1.1 Toegevoegde waarde kenniscentrum	9
1.2 Activiteiten kenniscentrum	12
Hoofdstuk 2 Marktpositie	13
2.1 Klanten van diensten kenniscentrum	13
2.1.1 Aanbod diensten	13
2.1.2 Kansen en bedreigingen mbt diensten kenniscentrum	13
2.1.3 Te verwachten omzet diensten kenniscentrum	15
2.2 Klanten kunstuitleen en andere producten	15
2.2.1 Kansen en bedreigingen in Amersfoort mbt kunstuitleen en andere producten	15
2.2.2 Verbetering marktpositie kunstuitleen	16
Hoofdstuk 3 Randvoorwaarden kenniscentrum	17
3.1 Huisvesting	17
3.2 Personeel	17
3.3 Stakeholders	18
Hoofdstuk 4 Begroting Kenniscentrum Kunst en Handicap	19
Besluit	20
Bijlage 1	Organisatie Special Arts
Bijlage 2	Omzet producten kunstuitleen en diensten kenniscentrum
Bijlage 3	Marketingplan producten kunstuitleen
Bijlage 4	Begroting en dekkingsplan Kenniscentrum Kunst en Handicap
Bijlage 5	Toelichting en begroting verbouwing Zonnehof 4a, Amersfoort
Bijlage 6	Overzicht stakeholders

Strategisch Plan Kenniscentrum Kunst en Handicap

Special Arts 2010 - 2015

Inleiding

Dit Strategisch Plan is gemaakt om een beeld te geven van de plannen met het Kenniscentrum Kunst en Handicap, dat Special Arts verder wil ontwikkelen. Het gaat daarbij om een ontwikkelperiode van vijf jaar, van 2010 tot 2015.

De versie van november 2010 is wat betreft een paar bijlagen aangepast, namelijk het deel Stakeholders (3.3) en Begroting (4). Het laatste uiteraard op grond van de daadwerkelijk toegezegde fondsen en het feit dat de begroting op grond daarvan is aangepast. Ten aanzien van de Stakeholders: opgenomen zijn die Stakeholders waarmee in de loop van 2010 is gesproken en die hun betrokkenheid hebben bevestigd.

De belangrijkste wijziging met betrekking tot de situatie is het feit dat Special Arts vanaf september 2010 gevestigd is in Amersfoort, in een prachtig pand in het centrum van de stad. Een belangrijke randvoorwaarde om het Kenniscentrum Kunst en Handicap daadwerkelijk vorm te geven, is hiermee gerealiseerd.

Het strategisch Plan is verder inhoudelijk ongewijzigd gebleven.

Doelstellingen en activiteiten Special Arts

Kunst en handicap

Van de Nederlandse bevolking is circa tien procent in meerdere of mindere mate gehandicapt (verstandelijk, psychisch, fysiek en chronisch ziek) oftewel circa 1.700.000 mensen.¹ Voor een deel van deze bevolkingsgroep is het vaak lastig deelnemen aan het reguliere maatschappelijk proces, ook aan kunst en cultuur. Terwijl ze vaak, door hun handicap, een speciale en opmerkelijke kijk kunnen hebben op mensen en de wereld om hen heen.

Stichting Special Arts Nederland is de landelijke organisatie die zich inzet voor kunst voor en door mensen met een handicap. Dit doet zij vanuit de visie dat ook mensen met een handicap hun artistieke potenties moeten kunnen ontwikkelen en dat zij in staat gesteld moeten worden aan kunst te doen. Deze visie is gebaseerd op het beleid van de overheid, namelijk dat alle mensen vorm moeten kunnen geven aan hun culturele burgerschap, ook de speciale groepen, zoals mensen met een handicap.² Tevens dat dat zoveel mogelijk inclusief moet zijn, dat wil zeggen in de reguliere organisaties. *Gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig!*

Deze visie heeft geleid tot de volgende doelstellingen:

- Bevorderen dat alle mensen met een handicap aan kunst kunnen doen
- Inclusief: gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig
- Ondersteunen van kunstenaars met een handicap bij het ontwikkelen van hun talenten
- Zichtbaar maken van alle kunstuitingen door mensen met een handicap
- Ten aanzien van alle kunstdisciplines: beeldend, podiumkunsten (theater, muziek, dans), poëzie
- Ten behoeve van mensen met alle handicaps: verstandelijk, psychisch en fysiek.

Deze doelstellingen leiden tot de volgende activiteiten, gegroepeerd onder de noemers diensten en producten.

Diensten

¹ Bron www.RIVM.nl, Nationaal Kompas Volksgezondheid, 10 december 2009

² Hoofdpijnen Cultuurbeleid 2009-2012 *Kunst van leven*, publicatie OC&W, 2007

- Kenniscentrum in oprichting voor begeleiders/docenten kunstactiviteiten voor mensen met een handicap
- Onderzoek, ook samen met andere partners, gericht op kennisontwikkeling
- kwartaalmagazine (p)art
- Doorgeefluik van alle kunstactiviteiten voor mensen met een handicap
- Ondersteuning zelfstandig wonende kunstenaars
- Projecten en manifestaties

Producten

- Kunstuitleen
- Verkoop van kunstcadeaus

De doelstellingen en activiteiten hebben geleid tot een verschuiving van focus. In 2007 lag het focus nog op de kunstuitleen, in 2010 is deze niet meer de voorgrond van de activiteiten van Special Arts, maar het Kenniscentrum.

Special Arts biedt dus enerzijds kennis aan, in de vorm van diensten aan diverse groepen, met name aan mensen met een handicap die aan kunst willen doen en hun begeleiders/docenten.

Anderzijds biedt de stichting producten aan, in de vorm van de kunstuitleen en daarvan afgeleide cadeaus, met name aan het brede publiek. Beide zijn belangrijk voor het voortbestaan van de organisatie. De diensten met name omdat daarmee aan een maatschappelijk relevante vraag wordt voldaan, de producten om een basisinkomen te genereren.

Het kenniscentrum zal de maatschappelijke waarde van Special Arts gaan bepalen. Door middel van het kenniscentrum worden mensen met een handicap in staat gesteld om te participeren aan een kwalitatief kunst aanbod, worden kunstenaars met een handicap gesteund bij het ontwikkelen van hun talenten en worden hun producten voor het voetlicht gebracht.

Strategisch plan en Kenniscentrum Kunst en Handicap

Dit strategische plan is gemaakt om de noodzaak van het verder ontwikkelen van het Kenniscentrum Kunst en Handicap te onderbouwen. Het geeft een beeld van de inhoudelijke achtergrond, de personele en huisvestingsvoorwaarden en de financiële onderbouwing ervan. Vanwege dat laatste, de financiën, komt ook de kunstuitleen voor het voetlicht, omdat de opbrengsten daarvan belangrijk zijn voor (een deel van) de basisexploitatie. Het is namelijk de bedoeling dat de inkomsten uit de kunstuitleen en de daaruit voortvloeiende producten in 2015 toereikend zijn om de basisexploitatie te bekostigen (huisvesting, directeur, administratief medewerker).

Leeswijzer

- Hieronder wordt eerst een samenvatting van het strategisch plan gegeven.
- In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op het Kenniscentrum Kunst en Handicap, de toegevoegde waarde ervan en de activiteiten die ontplooid worden.
- Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de marktpositie van Special Arts.
- In hoofdstuk 3 wordt aangegeven wat er nodig is om het Kenniscentrum te realiseren.
- In hoofdstuk 4 volgt informatie over de begroting.
- In bijlage 1 informatie over de organisatie.
- In bijlage 2 overzicht van groei omzet producten kunstuitleen en diensten kenniscentrum.
- In bijlage 3 marketingplan producten kunstuitleen.
- In bijlage 4 begroting en dekkingsplan Kenniscentrum.
- In bijlage 5 toelichting en begroting kosten huisvesting.
- In bijlage 6 overzicht stakeholders.

Samenvatting Strategisch Plan Special Arts 2010 - 2015

Special Arts 2009

Stichting Special Arts Nederland (roepnaam Special Arts) is vanaf 2008 de naam van een slagvaardige, flexibele organisatie die is ontstaan door een samengaan van Very Special Arts Nederland, Stichting K4 uit Purmerend en de Stichting Art As Well/Een Hele Kunst uit Amsterdam.

In 2008 en 2009 is op tempo geïnvesteerd in professionalisering van de organisatie, in het opbouwen van naamsbekendheid en in een toekomstvisie voor Special Arts die moet leiden tot een gerespecteerde, professionele en unieke positie in de Nederlandse samenleving voor kunst voor en door mensen met een handicap.

Kunst en handicap

Van de Nederlandse bevolking is circa tien procent in meerdere of mindere mate gehandicapt (verstandelijk, psychisch, fysiek en chronisch ziek) oftewel circa 1.700.000 mensen³. Voor deze bevolkingsgroep is het vaak lastig deel te nemen aan het reguliere maatschappelijk proces, dus ook aan kunst en cultuur. Dit terwijl ze vaak, door hun handicap, een speciale en opmerkelijke kijk hebben op mensen en de wereld om hen heen. Special Arts is de organisatie die ervoor zorgt dat mensen met een handicap aan kunst kunnen doen en hun artistieke potenties kunnen ontwikkelen.

De toegevoegde waarde van Special Arts is niet alleen dat de stichting 'voorwaardenscheppend' is voor deze bevolkingsgroep, maar ook bewerkstelligt (a) dat de kwaliteit van de kunstbeoefening wordt bewaakt en verbeterd, en (b) dat de kunstproducten van deze kunstenaars laagdrempelig toegankelijk zijn voor potentiële afnemers. Dat zijn, niet uitputtend, burgers, bedrijven, zorginstellingen, overheidsinstellingen en kunstfondsen. De visie van Special Arts is voorts dat alle kunstdisciplines gelijkwaardig belangrijk zijn: beeldend, podiumkunsten en poëzie.

De deelname van mensen met een handicap, ook aan kunst en cultuur, wordt als maatschappelijk buitengewoon relevant bevonden. Ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap spreekt dat uit. Een diversiteit van groepen moet ondersteund worden naar een zinvol cultureel burgerschap, daaronder ook mensen met een handicap.⁴

Special Arts 2010-2015

Special Arts is bij uitstek de organisatie die met de oproep van de overheid aan de slag gaat. Haar toekomstvisie is concreet uitgewerkt in dit Strategisch Plan 2010-2015.

De essentie van het Plan is dat in de genoemde periode Special Arts evolueert tot het kenniscentrum waar iedereen terecht kan voor vragen en ondersteuning van praktijkgerichte expertise met betrekking tot kunstbeoefening en kunstenaarschap van mensen met een handicap.

Uiterlijk in 2015 is Special Arts het natuurlijke aanspreekpunt voor mensen met een handicap, die aan kunst willen doen, voor de begeleiders/docenten van hen, voor kunstenaars met een handicap, voor zorg- en kunstinstellingen, voor subsidiërende en ondersteunende fondsen en voor de overheid (beleidsmakers). Dat is de 'target', dat moet het feitelijke resultaat zijn na realisering van dit Plan.

Het bestuur ziet 2010 als het jaar van een 'take-off' voor Special Arts. Niet alleen omdat dit het eerste planjaar is, maar ook omdat in 2010 de werkorganisatie zal verhuizen naar een locatie (inmiddels gevonden in Amersfoort) die uitstekende perspectieven biedt om de nauwkeurig uitgewerkte ambities van dit Plan waar te maken. Terzijde: in 2010 zal de huidige locatie van Special Arts in Doorn worden afgebroken. Niet verhuizen is dus geen optie.

³ Bron www.RIVM.nl, Nationaal Kompas Volksgezondheid, 10 december 2009

⁴ Hoofdlijnen Cultuurbeleid 2009-2012 *Kunst van leven*, publicatie OC&W, 2007

Het noodzakelijke voorwerk is in de afgelopen periode afgerond. In het kort: de startbezetting van de uitvoeringsorganisatie is gerealiseerd, het netwerk is aanzienlijk uitgebreid, de naamsbekendheid is groot en de cruciale vrijwilligersorganisatie is op orde. En niet in de laatste plaats is de kunstuitleen min of meer op het niveau van de jaren 2007 en 2008 gebleven. Tijdens de 'verbouwing' is door de inzet van alle betrokkenen de 'verkoop' gewoon doorgegaan.

Taken kenniscentrum

De taken van het kenniscentrum zijn gerangschikt onder de noemers *informatie, netwerk, onderzoek, scholing, advies en beleid*.

Informatie voor:

- Mensen met een handicap met betrekking tot het aanbod
- Begeleiders/docenten mbt deskundigheid

Netwerk met:

- Aanbieders kunstactiviteiten
- Kunstorganisaties
- Speciaal Onderwijs
- Zorg
- Hogescholen
- Stakeholders

Onderzoek naar:

- Onderzoeken naar kwaliteit en kwantiteit kunstbeoefening
- Organiseren van tentoonstellingen, festivals en manifestaties
- Scouting van talent bij mensen met een handicap

Scholing door middel van:

- Ontwikkelen van publicaties mbt kwaliteitsverbetering (methodisch, artistiek en ondernemend)
- Organiseren van symposia, scholingsbijeenkomsten en platformen

Advies aan:

- Mensen met een handicap die aan kunst willen doen
- Zelfstandig wonende kunstenaars en ateliers
- Fondsen en overheid

Beleidsbeïnvloeding met als doel stimuleren van:

- Meer (inclusief) aanbod
- Dwarsverbanden en uitwisselingen
- Grotere zichtbaarheid kunstproducten

Positionering en communicatie

Special Arts is een unieke, landelijk bekende en erkende organisatie met een 25-jarige ervaring en opgebouwde kennis. Door de positionering als Kenniscentrum Kunst en Handicap wordt die bekendheid bij de kunstinstellingen en de overheid vergroot. Belangrijk, want deze organisaties moeten een rol spelen bij de kwaliteitsverbetering en bij het inclusieve aanbod voor mensen met een handicap.

Door de verhuizing naar Amersfoort wordt niet alleen de naamsbekendheid groter, maar wordt ook het product zichtbaarder, evenals de kunstenaars die daarbij betrokken zijn. Tevens wordt de loketfunctie duidelijker voor alle betrokkenen.

Organisatie Special Arts

Het bestuur van Special Arts wordt gevormd door mensen die allen hun sporen hebben verdiend rondom het thema Kunst en Handicap. Daarnaast is er een uitstekende selectiecommissie kunstuitleen, bestaande uit mensen met een kunstachtergrond.

De medewerkers van het bureau, directeur, manager marketing en communicatie en bureausecretaris zijn alle drie veel ervaring en kennis van zaken, wat betreft het product en de mens erachter. Het is hun tevens gelukt om in een korte tijd een groot aantal deskundige vrijwilligers aan zich te binden, die een belangrijke bijdrage leveren aan het bedrijf.

Tevens is het hen gelukt om een groot netwerk op te bouwen van kunstaanbieders voor mensen met een handicap. En om samenwerking aan te gaan met hogescholen, kunst- en zorginstellingen, adviesorganisaties en fondsen, waardoor er draagvlak is ontstaan voor de plannen en er vanuit diverse kanten wordt meegedacht over kansen en mogelijkheden.

Nu kiezen

- Langer wachten dan tot na 2010 bedreigt de huidige uitstekende uitgangspositie, want de reputatie is goed en het voorwerk is gedaan
- Langer wachten leidt tot toetreding van andere partijen. Dat is ongewenst, want opgebouwde expertise dreigt verloren te gaan: maatschappelijke verspilling
- Nu kiezen voor ontwikkeling van het kenniscentrum als speerpunt. Maar tegelijkertijd voortzetting huidige activiteiten. Kiezen dus voor een geïntegreerd pakket van producten en diensten.

Financiën

Om één en ander te realiseren is onderzocht wat de kansen en bedreigingen zijn, qua markt en qua eigen organisatie. Daarbij werd duidelijk dat de kansen groot zijn en de bedreigingen te pareren. Special Arts ziet kansen om de omzet van de producten van de kunstuitleen zodanig te vergroten dat van een deel van die inkomsten de opbouw van het Kenniscentrum bekostigd kan worden. Met de opbrengst van het andere deel zal de staande organisatie worden gefinancierd en wordt tevens het eigen vermogen opgebouwd.

Daarnaast is van buitenaf steun nodig, gedurende vijf jaar.

- Daarbij is uitgegaan van een scenario van steun voor huisvesting, verbouwing en een projectleider in 2010.
- Vanaf 2011 tot en met 2014 van steun voor huisvesting en ander personeel.
- In de jaren 2011 tot en met 2014 neemt de steun van de betrokken fondsen af.
- In die jaren neemt de omzet van het Kenniscentrum toe.
- Het lijkt realistisch te verwachten dat ook na 2014 een gedeeltelijke steun nodig is.
- Special Arts hoopt en verwacht dat het Fonds Cultuurparticipatie van OC&W dat cultuurparticipatie van speciale groepen, dus mensen met een handicap, stimuleert, die steun wil geven.

Besluit

Het Kenniscentrum Kunst en Handicap is een goede strategische keuze. De tijd is er rijp voor, Special Arts is er klaar voor en de randvoorwaarden zijn helder en geven reden om succes te verwachten. Het bestuur en de directeur hopen en verwachten dat stakeholders en fondsen deze strategie onderschrijven en de stichting zullen steunen bij het uitvoeren van deze plannen.

Hoofdstuk 1

Kenniscentrum Kunst en Handicap

Camille Grootaers

Het Kenniscentrum voldoet aan een dringende behoefte in de markt van kunst en handicap. De daarbij betrokken personen vragen aan Special Arts om de rol van spin in het web van kunst en handicap op zich te nemen. De stichting heeft daartoe het netwerk, de kennis en enthousiasme en wil graag gehoor geven aan deze oproep.

Daarnaast is er vanuit de stichting zelf een belangrijke reden om het focus niet alleen te richten op de kunstuitleen en haar producten. Dit vanwege de toenemende concurrentie van ateliers, die steeds vaker de kunst van hun cliënten op een aantrekkelijke wijze weten te vermarkten.

Het moment om het roer om te gooien is nu gunstig. Er is veel aandacht voor kunst en handicap, ook bij de overheid en bij kunstinstellingen. Dat kan veroorzaken dat andere organisaties, die niet de opgebouwde expertise met betrekking tot kunst en handicap hebben, hier een aanbod op formuleren. Dat zou een gemiste kans voor Special Arts opleveren, die 25 jaar ervaring heeft met kunst en handicap. Waarmee veel ervaring en kennis, en daarmee energie en kapitaal verspild zou worden.

Het wiel moet en kan om: het Kenniscentrum Kunst en Handicap geeft daartoe de kans.

Hieronder wordt eerst ingegaan op de toegevoegde waarde van het kenniscentrum. Daarna op de activiteiten die het kenniscentrum wil ontplooien.

1.1 Toegevoegde waarde kenniscentrum

Het Kenniscentrum Kunst en Handicap ontwikkelt voor en met kunstbegeleiders/docenten innovatieve, praktijkgerichte kennis met betrekking tot de kwaliteit en kwantiteit van de kunstbeoefening en het kunstenaarschap van mensen met een handicap.

- Dit door het opbouwen en verspreiden van *informatie*,
- het onderhouden van een *netwerk* van deskundigen in de kunst en de zorg,
- het doen van *onderzoek*,
- het verzorgen van *scholing*,
- het geven van *advies*,
- en het ontwikkelen en beïnvloeden van *beleid*.

De toegevoegde waarde van het kenniscentrum blijkt uit de volgende aandachtspunten van betrokkenen bij kunst en handicap. Deels ontleend aan het onderzoek Kunst Inclusief.

Kunstparticipatie

- Mensen met een handicap doen weinig aan kunst
 - De overheid, OC&W, wil dat alle groepen in de samenleving hun culturele burgerschap kunnen ontwikkelen, dus ook deze speciale groep
- Het reguliere circuit is ontoegankelijk voor gehandicapten
 - Centra voor de kunsten zijn niet geschoold om mensen met een handicap, met name de mensen met een psychische en een verstandelijke handicap, te begeleiden
 - Er is weerstand om mensen met een handicap op te vangen: geen niveau en angst voor verlies klanten
- Er is geen zicht op het kunstaanbod in het Speciaal Onderwijs. Het lijkt erop dat daar nog weinig professioneel aanbod is. Juist vanwege het beleid van de overheid, dat kunstdeelname moet beginnen bij de lagere school, is het nodig dit aanbod te onderzoeken en te stimuleren dat de kwaliteit verbetert.

Patricia is een meisje met het syndroom van Down van 14 jaar. Ze gaat naar een school voor Speciaal Onderwijs. In haar vrije tijd luistert ze naar muziek en ze danst vaak mee op het ritme. Ze beweegt graag en wil naar ballet. Haar moeder heeft haar aangemeld voor een beginnerscursus ballet in het Centrum voor de Kunsten in haar woonplaats. Ze heeft gemeld dat Patricia verstandelijk gehandicapt is. Het centrum gaf aan dat er, gezien haar handicap, geen plaats is in de groep beginnende dansers. Tevens dat zij geen aanbod hebben voor mensen met een verstandelijke beperking. Volgens de woordvoerder van het Centrum kunnen mensen met een handicap beter terecht in het aanbod vrijetijdsbesteding in de zorg.

Helaas is het aanbod vrijetijdsbesteding in de zorg niet dusdanig dat Patricia danslessen krijgt. En gelukkig beleeft Patricia ook plezier aan de disco en het dansen daar. Maar haar droom om balletlessen te krijgen wordt helaas geen werkelijkheid.

Kwaliteit kunstaanbod

- Aanbod in de zorg niet altijd professioneel en/of artistiek
 - Veel begeleiders van kunstactiviteiten hebben een zorgachtergrond en geen kunstopleiding.
- Begeleiders moeten het wiel zelf uitvinden
 - De groepen zijn groot en begeleiders krijgen en nemen niet de gelegenheid om expertise van buiten te halen
 - Begeleiders moeten naast kunstdocent ook nog ondernemer zijn, waar ze niet voor geschoold zijn
- Begeleiders in de zorg worden weinig gevoed door kennis en ervaring van anderen
 - Er is geen tijd en er zijn geen middelen om meer naar buiten te treden
- De begeleiders/docenten werken nauwelijks samen
 - noch met andere aanbieders van kunst in de zorg
 - noch met aanbieders van buiten de zorg
 - De sector is niet gewend om samen te werken met andere aanbieders van buiten de instelling

Het **atelier** van het Dagactiviteitencentrum van zorginstelling X wordt geleid door een activiteitenbegeleidster. Ze heeft vandaag een groep van 8 mensen met een verstandelijke handicap.

De mensen zitten aan een grote tafel met ruimte om te tekenen of te schilderen. Elke deelnemer heeft een blad papier voor zich, bij een enkeling is het blad vastgeplakt zodat het niet wegglijdt. Iedereen heeft een tijdschrift naast zich, sommige hebben dat open liggen bij een bepaalde voorstelling.

Een aantal is bezig met het schilderen, anderen kijken wat om zich heen en laten zich graag afleiden door de bezoeker.

De begeleidster is druk met een klant, die belangstelling heeft voor het huren van een schilderij. Ze wordt geholpen door een deelnemer, die de taak heeft het werk in te pakken en een deel van de afrekening voor zijn rekening te nemen. Daarnaast moet ze aandacht besteden aan een andere deelnemer, die veel belangstelling heeft voor de situatie. Al met al is ze ruim een uur bezig met de klant.

Nadat de klant weg is, verontschuldigt de begeleidster zich voor het feit dat er weinig tijd is om aandacht te besteden aan gerichte instructies en aandacht. Want nu is het tijd voor de lunch, dus moet ze er voor zorgen dat dat in orde komt. En de stagiaire die er eigenlijk moet zijn, is ziek, dus...

Zichtbaarheid kunstaanbod

- Het aanbod is onvoldoende zichtbaar voor de doelgroep
 - Er is geen duidelijke organisatie die het totale aanbod inzichtelijk maakt
 - Sommige MEE-organisaties geven een goed overzicht van wat er is in de regio, maar dat is zorggericht
 - Er is geen landelijk overzicht van aanbod voor gehandicapten vanuit de reguliere kunstcentra
- Kunstproducten zijn onzichtbaar voor publiek
 - Door middel van kunstuitleen komen kunstwerken bij een bekend, al betrokken publiek
 - Voor podiumkunsten is het nog moeilijker om publiek, behalve de eigen kring, te vinden
- Door onzichtbaarheid weinig waardering
 - Waardering is de beloning die een stimulans geeft tot verdere ontwikkeling, wat weer kan leiden tot integratie en socialisering

Pia is een vrouw van 50. Zij heeft een aangeboren ziekte, waardoor haar lichaam is vergroeid en ze beperkt kan bewegen. Haar inkomen is gering (WIA).

Pia heeft als jonge vrouw de kunstacademie gedaan. Sindsdien schildert ze. Ze doet dat staand aan de keukentafel, want vanwege ruimtegebrek is er geen plaats voor een schildersezel. Ze kan daarbij haar armen maar in één bepaalde stand houden en is snel vermoeid. Ook is ze fysiek niet in staat om een groot schildergebaar te laten zien. Ze werkt dus gedetailleerd en met een fijne schilderstreep. Veel van haar werk heeft als onderwerp haar eigen ervaringen en de zoektocht naar erkenning als persoon en kunstenaar.

Pia is niet in staat haar werk te tonen aan het brede publiek. Ze kent de kanalen niet en galeriehouders kennen haar niet.

Toen Pia geïnterviewd werd voor het kwartaalmagazine (p)art was ze niet meer actief als schilder. Ze was somber en had er geen plezier meer in. Door het artikel werd ze opnieuw geïnspireerd en heeft ze het schilderen weer opgepakt. Toen haar werk werd tentoongesteld op de expositie "Mensen Als Wij" was ze aanwezig bij de opening en vertelde ze de bezoekers trots over haar kunstwerken.

Samenwerking

- Vanuit de landelijke kunstorganisaties is er behoefte aan een samenwerkingspartner kunst en handicap
 - Kunstfactor: landelijk sectorinstituut voor amateurkunst
 - Kunstconnectie: brancheorganisatie voor kunsteducatie en kunstbeoefening
 - Cultuurnetwerk: Landelijk expertisecentrum voor cultuureducatie
- Vanuit de fondsen is er behoefte aan een organisatie die een advies geeft over de grote hoeveelheid aanvragen van kleine aanbieders van kunst voor en door mensen met een handicap

*De **Kunstfactor**, sectorinstituut voor amateurkunst zoekt samenwerking om een symposium en publicatie te verzorgen over aanbieders podiumkunsten voor mensen met een handicap.*

Ze zoeken een organisatie die zicht heeft op en bekend is met kunst en handicap, in het bijzonder de podiumkunsten voor mensen met een handicap.

Doel hiervan is o.a. de overheid tonen wat er op dit gebied is, met als resultaat meer aandacht voor deze tak van kunst voor en door deze doelgroep en verbetering kwaliteit ervan.

Uiteraard is Special Arts graag bereid om met hen samen te werken hierin.

De bovenstaande punten zijn te groeperen onder de volgende noemers:

- de geringe deelname aan kunstactiviteiten door mensen met een handicap, met name in het reguliere circuit
- de kwaliteit van het aanbod, zowel in de zorg als in de centra voor de kunsten
- gebrek aan zichtbaarheid en toegankelijkheid van het aanbod en het kunstproduct
- onvoldoende samenwerking en netwerkcontacten.

Op grond hiervan heeft Special Arts activiteiten en diensten voor het Kenniscentrum Kunst en Handicap geformuleerd.

1.2 Activiteiten kenniscentrum

De activiteiten zijn gerangschikt onder de noemers *informatie, netwerk, onderzoek, scholing, advies en beleid*.

Informatie

- Huidige aanbod inventariseren
- Aanbod toegankelijk maken voor mensen met een handicap door middel van website met:
 - * landelijk aanbod kunstactiviteiten
 - * landelijke agenda
- Aanbieden discussieplatform via website

Netwerk

Samenwerking met:

- Aanbieders kunstactiviteiten in de zorg en het reguliere kunstcircuit
- Landelijke kunstorganisaties
- Speciaal Onderwijs en CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming)
- Overkoepelende zorgorganisaties
- Hogescholen (ook die voor de Kunsten)

Tevens ontwikkelen van:

- Special Arts als brancheorganisatie voor aanbieders van kunstactiviteiten voor mensen met een handicap
- Impresariaat van kunstenaars met een handicap tav alle kunstdisciplines.

Onderzoek

- Onderzoeken naar kwaliteit en kwantiteit kunstbeoefening in het speciale onderwijs
- Onderzoek naar kwaliteit en kwantiteit podiumkunsten voor mensen met een handicap
- Organiseren van tentoonstellingen, festivals en manifestaties
- Scouting van talent bij mensen met een handicap

Scholing

- Ontwikkelen van publicaties mbt kwaliteitsverbetering (methodisch, artistiek en ondernemend)
- Organiseren van symposia, scholingsbijeenkomsten en platformen
- Ontwikkelen en aanbieden van trainingen

Advies

- Bemiddeling voor mensen met een handicap die aan kunst willen doen
- Zelfstandig wonende kunstenaars begeleiden en coaching in het naar buiten treden
- Ateliers ondersteunen bij artistieke, methodische en ondernemingsvragen
- Adviseren van fondsen over aanvragen aanbieders kunst voor mensen met een handicap

Beleidsbeïnvloeding

- Stimuleren dat er meer aanbod komt in de vrijetijdsbesteding in de zorg
- Stimuleren dat de zorg meer oog heeft voor inclusief aanbod
- Stimuleren meer aanbod Centra voor de Kunsten en Amateur-gezelschappen
- Stimuleren van dwarsverbanden en uitwisselingen
- Stimuleren dat podia en musea in het reguliere circuit ook kunstproducten van mensen met een handicap programmeren
- Beleidsvoorstellen richting OC&W

Hoofdstuk 2

Marktpositie

Briggitte Jansen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de marktpositie van Special Arts met betrekking tot de door haar aangeboden diensten vanuit het kenniscentrum en de producten vanuit de kunstuitleen.

2.1 Klanten van diensten kenniscentrum

Door middel van het kenniscentrum worden diensten aangeboden aan verschillende doelgroepen:

- begeleiders/docenten van kunstactiviteiten voor mensen met een handicap
- mensen met een handicap die aan kunst willen doen
- kunstenaars met een handicap
- overkoepelende (advies)organisaties in de kunst en de zorg
- fondsen

Een deel van het aanbod wordt al gegeven, een deel wordt ontwikkeld.

Het aanbod diensten is gegroepeerd rondom de groepen die daarmee bediend worden.

2.1.1 Aanbod diensten

Voor begeleiders/docenten van kunstactiviteiten voor mensen met een handicap

- Website met en discussieplatform
- Scholing en training
- Publicaties, inclusief (p)art
- Kwaliteitszorg en certificering van het kunstaanbod voor mensen met een handicap (toekomst)
- Kunstaanbieders ondersteunen bij artistieke, methodische en ondernemende vragen
- Kunstaanbieders ondersteunen bij fondswerving voor activiteiten
- Brancheorganisatie voor aanbieders van kunstactiviteiten voor mensen met een handicap
- Spil in netwerk in Europees verband

Voor mensen met een handicap die aan kunst willen doen

- Website met alle kunstaanbod plus de landelijke agenda
- Bemiddeling bij het zoeken naar een passend kunstaanbod

Voor kunstenaars met een handicap

- Talentscouting: opsporen en begeleiden van talent mbt alle kunstdisciplines
- Zelfstandig wonende kunstenaars begeleiden en coaching in het naar buiten treden
- Ontwikkelen van een impresariaat van kunstenaars met een handicap in alle kunstdisciplines, t.b.v. podia, etc.
- Organiseren van tentoonstellingen, festivals en manifestaties, ook in opdracht en in samenwerking met

Voor overkoepelende (advies)organisaties in de kunst en de zorg

- Onderzoek (in opdracht), al of niet samen met anderen
- Organiseren van symposia, scholingsbijeenkomsten en platformen
- Publicaties, in opdracht of op eigen initiatief, mbt kwaliteitsverbetering (methodisch, artistiek en ondernemend)
- Ontwikkeling van scholing en deskundigheidsbevordering

Voor fondsen

- advisering met betrekking tot aanvragen steun door kunstaanbieders

2.1.2 Kansen en bedreigingen mbt diensten kenniscentrum

In de huidige situatie is er nauwelijks sprake van bedreigingen of concurrentie voor diensten van het kenniscentrum. Special Arts is de enige (landelijke) organisatie, die een rol als kenniscentrum en/of brancheorganisatie wil en kan vervullen.

- Special Arts heeft als landelijk centrum zeer veel contacten in de kunst en de zorg en in de overlap tussen die twee. Met name door het onderzoek Kunst Inclusief is de zichtbaarheid van Special Arts enorm vergroot, voor de aanbieders van kunstactiviteiten in de zorg, voor de kunstinstituten en voor de overheid.
- De Kunstconnectie, het Cultuurnetwerk en de Kunstfactor zien Special Arts als de aangewezen organisatie om mee samen te werken, zodat inclusie en kwaliteitsverbetering bereikt kan worden.
- Ook de overheid, bij monde van het Fonds Cultuurparticipatie, ziet Special Arts als een belangrijk gremium om kunstparticipatie door mensen met een handicap te bewerkstelligen.
- En de aanbieders van kunstactiviteiten in de zorg, evenals de brancheorganisatie van de zorg, de VGN (Vereniging van Gehandicaptenzorg Nederland), ervaren het als zinnig en belangrijk dat Special Arts die rol op zich neemt.
- Vanuit een aantal fondsen is aangegeven dat het belangrijk is dat er een deskundig aanspreekpunt is, die de kwaliteit en de waarde van het kunstaanbod voor mensen met een handicap kan beoordelen.

Behalve kansen zijn er ook factoren, die de verwachting van succes rechtvaardigen.

Succesfactoren Kenniscentrum Kunst en Handicap

Vanuit overheidsbeleid

- Het beleid van de overheid, dat gericht is op kunstparticipatie en inclusie

Vanuit relaties

- Goede relaties met kunst- en zorgorganisaties, overheid (ook gemeente), Hoger BeroepsOnderwijs, Hogeschool voor de Kunsten, Fondsen
- Groot netwerk met kunstaanbieders in de zorg en de kunst
- Relaties met Amersfoortse kunst- en zorginstellingen en overheid zijn gelegd:
 - Wethouders en beleidsadviseurs kunst en welzijn
 - Scholen in de Kunst, bibliotheek, provinciale kunstuitlen, Amersfoort in C
 - Amerpoort (Jans Pakhuys), Symphora
- Goede relatie met vrijwilligersorganisatie, groot aanbod van potentiële vrijwilligers

Vanuit eigen organisatie

- Adequate huisvesting in het centrum van een stad
- Gemotiveerd en enthousiast personeel
- Inhoudelijke deskundigheid bij directeur, bestuurslid en selectiecommissieleden (10)
- Communicatieve en commerciële deskundigheid
- Aanwezige deskundigheid ivm coaching vrijwilligers bij directeur en manager marketing en communicatie

Risico's Kenniscentrum

- De personele bezetting is gering. Dit maakt dat weinig mensen veel moeten doen en vooral veel moeten weten. Spreiding van expertise is daarom zinnig. En een meer substantiële aanvulling van het personeelsbestand geeft meer continuïteit en minder risico.
- De jaarrekening 2008 is weliswaar licht positief afgesloten, maar Special Arts heeft de afgelopen jaren niet aan het eigen vermogen kunnen bouwen. De financiële positie van de stichting is dus tamelijk zwak. Er is de noodzaak om meer inkomsten te genereren en tevens om een deel van die inkomsten te reserveren voor het opbouwen van een eigen vermogen.
- Als er veel tijd verloren gaat, kunnen andere aanbieders inspringen op de vraag naar een kenniscentrum. Daarbij zou veel ervaring en kennis verloren gaan en geld en energie verspild worden.

2.1.3 Te verwachten omzet diensten kenniscentrum

Het opbouwen van het kenniscentrum vraagt tijd, menskracht en middelen. Het succes van het in de markt zetten van de diensten is dus afhankelijk van die drie factoren. Het is realistisch om te verwachten dat er pas na enige tijd inkomsten zullen zijn. Daarom is in het overzicht omzet diensten kenniscentrum (zie bijlage 2) pas sprake van inkomsten vanaf 2012 en van een substantieel inkomen vanaf 2015.

Tevens is het realistisch dat er na de ontwikkelfase in 2015 nog steeds steun nodig is van fondsen. Special Arts gaat er vanuit dat het Fonds Cultuurparticipatie bereid is een deel van de exploitatie van het kenniscentrum voor haar rekening te nemen.

2.2 Klanten kunstuitleen en andere producten

Special Arts heeft sinds 1996 een landelijke kunstuitleen, waar vooral bedrijven kunstwerken huren. De kunstuitleen maakte een behoorlijke groei door, met name in de periode van 2004 tot 2007.

Daarna is de groei niet toegenomen, mede door de toenemende concurrentie van kunstuitlenen van de diverse ateliers in het land.

Momenteel zijn er 76 huurders, die in totaal 1013 kunstwerken huren. Daarnaast worden er af en toe kunstwerken en relatiegeschenken verkocht.

Hieronder wordt aangegeven hoe de kunstuitleen haar marktaandeel kan houden en vergroten. Het focus in dit hoofdstuk is op een landelijk aanbod. Daarnaast is er, omdat Special Arts zich gaat vestigen in Amersfoort, aandacht voor de plaatselijke en regionale situatie.

2.2.1 Kansen en bedreigingen in Amersfoort mbt kunstuitleen en andere producten

Kansen

- De goed bereikbare locatie
- het representatieve pand
- de ervaren manager marketing en communicatie
- en de inzet van vrijwilligers

rechtvaardigen de verwachting dat er in Amersfoort meer klanten geworven zullen worden. In de eerste plaats particuliere huurders en zeker ook meer bedrijven.

Daarnaast verwachten we dat er meer kunstwerken verkocht zullen worden, met name aan particulieren. Een extra prikkel daartoe zal de nadruk zijn op kinderkunst.

De verwachting is tevens dat er meer kunstcadeaus en merchandising verkocht gaan worden, met name aan bedrijven.

In de tabel hieronder wordt aangegeven welke stijging van verhuur en verkoop Special Arts hoopt te bereiken en met welke middelen dat zal gebeuren.

Concurrenten

- Een toenemend aantal ateliers is in staat om hun kunstwerken te vermarkten. Daarbij hebben ze ten opzichte van Special Arts het voordeel, dat de betrokkenheid van de klant bij de doelgroep, meer gezicht krijgt. Letterlijk, want de kunstenaar met een handicap is daadwerkelijk aanwezig in de betreffende galerie.
- Die concurrentie is er van alle ateliers in het land, daar Special Arts landelijk opereert. Regionaal is er daarnaast de concurrentie van atelier Abrona uit Zeist, atelier de Heygraeff uit Driebergen, atelier de Wijde Doelen (beide onderdeel van Reinaerde) in Utrecht en atelier Jans Pakhuys uit Amersfoort, onderdeel van zorginstelling Amerpoort. Er wordt ook nu nauw samengewerkt met Jans Pakhuys, die overigens geen kunstuitleen heeft.
- De andere potentiële concurrent is de huidige gemeentelijke kunstuitleen. Deze kunstuitleen wordt gehuisvest aan de overkant van Zonnehof 4a. De gemeentelijke kunstuitleen vreest de concurrentie van Special Arts. Special Arts verwacht dat de beide bedrijven elkaar eerder zullen versterken dan beconcurreren. Meer aanbieders zorgen voor meer klanten en meer belangstelling voor het product. Daarnaast is de kunst van Special Arts laagdrempeliger dan die van de gemeentelijke kunstuitleen, wat zorgt voor een differentiatie.

Bedreiging

- Een bedreiging is de economische recessie. Deze is weliswaar officieel voorbij, maar de potentiële klanten, ook bedrijven, zijn in hun bestedingen nog voorzichtig. Een aantal bedrijven in de profit en non-profitsector zal pas in 2010 de gevolgen van de recessie merken.

2.2.2 Verbetering marktpositie kunstuitleen

Uit het overzicht *omzet producten kunstuitleen* (zie bijlage 2) blijkt dat er een verwachte verhoging van omzet van de kunstuitleen een aanverwante artikelen is van € 167.000,- op 1-12-2009 tot € 335.356,- op 1-1-2015. Dat is een verwachte verdubbeling van de omzet in vijf jaar.

De verhoging van de omzet van producten wordt door middel van een aantal acties bereikt. Zie bijlage 3, *marketingplan producten kunstuitleen*, voor een uitwerking hiervan. Hieronder een samenvatting.

Verhoging aantal huurders kunstuitleen

- De kwaliteit van de collectie wordt verbeterd door aanscherping selectiecriteria
- De prijs voor het huren van kunstwerken blijft in elk geval tot 2012 gehandhaafd.
- Er wordt vanaf Amersfoort huurkoop ingevoerd
- Er wordt nog meer aansluiting gezocht bij het item Maatschappelijk Ondernemerschap
- Trouwe klanten wordt jaarlijks aangeboden de collectie te updaten

Verhoging aantal kopers kunst en andere producten

- Verkoop kunstwerken zal door de winkel en expositieruimte meer aandacht krijgen
- Er wordt een collectie kunstwerken voor kinderen samengesteld en als zodanig aangeboden
- Het assortiment kunstcadeaus wordt uitgebreid, ook met unica.
- De grote collectie kaarten worden aangeboden aan bedrijven
- De mogelijkheid om originele geboorte- of eindejaarskaartjes te laten maken, wordt meer onder de aandacht gebracht.

Andere producten

- Er zal systematisch aan potentiële klanten een Expositie in opdracht worden aangeboden
- Special Arts gaat teambuilding en teamuitje voor bedrijven aanbieden.

Inzet publiciteitsmiddelen

- De nieuwe website www.specialarts.nl zal meer klanten trekken
- De inspiratiebox blijft aantrekkelijk publiciteitsmateriaal
- Er is een grote etalage en een expositieruimte
- Het plein de Zonnehof is al een kunstzinnige plek vanwege kunstaanbieders, maar kan door straatmeubilair nog attractiever worden
- De kunstuitleen en winkel zijn zes dagen open
- Op de daarvoor geëigende plaatsen in Amersfoort en elders in het land wordt publiciteitsmateriaal verspreid
- Er wordt een etalage ingericht bij Agis.

Acquisitie

- Er is een acquisitieteam geformeerd.
- Er wordt een lijst gemaakt van potentiële klanten.

Hoofdstuk 3

Randvoorwaarden kenniscentrum

Wouter Coumou

Om het Kenniscentrum Kunst en Handicap uit te bouwen is veel nodig. Daarbij gaat het om andere huisvesting en meer personeel. De kosten ervan zijn opgenomen in de *begroting kenniscentrum*, zie bijlage 4.

Tevens is het noodzakelijk om een goede relatie te houden en op te bouwen met stakeholders. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk wordt daar aandacht aan besteed.

3.1 Huisvesting

Inmiddels (november 2009) is er in Amersfoort een geschikt pand gevonden: Zonnehof 4a. Voordelen van het pand:

- in het hart van de stad, op 10 minuten lopen van het station
- goed bereikbaar met de auto en met voldoende parkeergelegenheid, ook om te laden en te lossen
- Midden in de stad, dus zichtbaar voor publiek en klanten
- Representatieve locatie: naast museum (Rietveldpaviljoen), tegenover bibliotheek
- Met een grote etalage over de hele breedte (20 m)
- Wordt rolstoeltoegankelijk gemaakt
- Grote expositieruimte (80 m²)
- Grote ontvangstruimte annex kunstuitleen (80 m²)
- Voldoende werkplekken voor vaste medewerkers en vrijwilligers
- Grote extra ruimte voor kunstuitleen
- Overlegruimte voor groepen van buiten
- Opslagruimte
- Mogelijkheid tot samenwerking met de bibliotheek (aan de overkant), ook ivm trainingen en scholing.
- Mogelijkheid tot samenwerking met Amersfoortse kunstinstellingen: provinciale kunstuitleen, bibliotheek, Centrum voor de Kunsten, Amersfoort in C.

Voor kosten zie bijlage 4 begroting huisvesting

3.2 Personeel

Om de doelstellingen te verwezenlijken is volgende de personele ondersteuning nodig.

Huidige bezetting

Directeur	0,8 fte
Manager marketing en communicatie	0,7 fte
Bureausecretaris	1,0 fte
Totaal	2,5 fte

Uitbreiding personeel

Projectleider	0,8 fte
Inhoudelijk deskundige	0,6 fte
Administratie	0,6 fte
Medewerker facilitering	0,5 fte
Totaal	2,5 fte

Voor een uitwerking kosten huisvesting en personeel zie bijlage 4, *begroting Kenniscentrum*.

3.3 Stakeholders

Special Arts heeft behalve klanten van diensten en producten ook te maken met stakeholders. De stakeholders hebben op een of andere wijze een belang bij de organisatie Special Arts en het Kenniscentrum. Tevens heeft Special Arts belang bij hun input en samenwerking met hen, om zo de stichting scherp te houden in haar doelstellingen en activiteiten.

Special Arts hecht er dus aan om met de stakeholders een goede relatie op te bouwen en die te onderhouden.

Het gaat om de volgende stakeholders:

- organisaties in de kunst: Kunstconnectie, Cultuurnetwerk, Kunstfactor, Kunstenaars en Co
- organisaties in de zorg: VGN en andere zorg- en GGZ instellingen
- ondersteunende organisaties mbt gehandicapten: landelijke en regionale MEE
- gemeentes, provincies en landelijke overheid, met name OC&W, VNG
- relaties met de gemeente Amersfoort en zorg- en kunstinstellingen in Amersfoort: wethouders en beleidsadviseurs zorg en welzijn en cultuur, Amerpoort, Symphora, Scholen in de Kunst, WMO
- adviesorganisaties in zorg en welzijn: Vilans, Movisie
- fondsen in de kunst en de zorg: NSGK, Johanna Kinderfonds, VSB fonds, Fonds Psychische Gezondheid, Fonds Verstandelijk Gehandicapten, K.F. Hein Fonds, Stichting Doen, SNS Reaal Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Fonds Cultuurparticipatie
- Zorgverzekeraars: Menzis, Achmea, Zilveren Kruis, Agis
- Familie en belangenorganisaties gehandicapten

Met een aantal van deze organisaties is een goede relatie opgebouwd, met een aantal andere moet dat nog gebeuren.

In bijlage 6 een uitgewerkte lijst met stakeholders en de mate waarin er nu wordt samengewerkt met de betreffende organisatie.

Hoofdstuk 4

Begroting Kenniscentrum Kunst en Handicap

Nicolle Meijlink

Begroting

In bijlage 4, *begroting Kenniscentrum* is weergegeven wat de kosten voor het ontwikkelen van het Kenniscentrum Kunst en Handicap zijn. Het gaat om enerzijds kosten voor personeel, anderzijds kosten voor huisvesting.

De kosten voor huisvesting zijn in een aparte begroting opgenomen en zijn gesplitst in enerzijds de kosten voor verbouwing en anderzijds voor huur en vaste lasten.

De kosten voor inrichting, begroot op 100.000,- zijn voor een groot deel gedekt door een bijdrage van de Rabobank Foundation en het Prins Bernhard Cultuurfonds van de Provincie Utrecht.

De begroting laat zien dat in het eerste projectjaar, in 2010, de begroting wordt bepaald door de huisvesting: verbouwing en vaste lasten; en een deel van de personele uitbreiding, in de vorm van een projectleider. In de jaren daarna wordt de begroting gevormd door de vaste huisvestingslasten en de totale personele uitbreiding.

De dekking van het project Kenniscentrum Kunst en Handicap wordt gevraagd aan een aantal fondsen, waar voor een groot deel al gesprekken mee zijn gevoerd. Er wordt steun gevraagd voor een periode van vijf jaar, waarbij de mate van steun per jaar vermindert, ervan uitgaande dat Special Arts in die jaren meer eigen inkomsten genereert en in 2015 in staat is om het Kenniscentrum met eigen middelen te draaien.

De afname van de steun van fondsen is evenredig aan de inkomsten van producten en diensten in de opeenvolgende jaren. In 2010, 2011 en 2012 zijn dat extra inkomsten uit de kunstuitleen, dus van producten, vanaf 2012 komen daar inkomsten bij vanuit diensten.

Besluit

Special Arts heeft de potentie en intentie om zich te ontwikkelen tot het Kenniscentrum Kunst en Handicap in Nederland. De betrokken organisaties uit de kunst en de zorg willen ook graag dat Special Arts die rol op zich neemt.

Belangrijker nog zijn de mensen met een handicap die aan kunst willen doen. De participatie daaraan is voor hen minstens zo belangrijk als voor anderen. Zingeving en zelfverwerkelijking zijn de belangrijkste onderbouwing van dat belang.

Ook de kunstenaars met een handicap hebben steun nodig, in de ontwikkeling van hun talent en bij het naar buiten brengen van hun producten. Daarbij zijn socialisering en integratie belangrijke sleutelwoorden.

Het Kenniscentrum Kunst en Handicap wil zich inzetten voor participatie aan kunst en voor ontwikkeling van talent. Daarvoor is steun nodig, in de steun van meedenken en meedoen. Maar ook in materiele zin.

Het bestuur van Special Arts, de medewerkers en vrijwilligers en alle mensen die bezig zijn met Kunst en Handicap gaan er vanuit dat die steun er zeker zal komen.

Diana Monissen, voorzitter bestuur

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Pim 't Hooft, penningmeester

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'P' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Klaaske de Vos, directeur

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'K' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Bijlage 1 Organisatie Special Arts

Special Arts Nederland is een stichting, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41181214. De huidige statuten zijn van januari 2008. Special Arts heeft een ANBI-verklaring. De stichting is BTW-plichtig. BTW nummer: NL009057821B01

1 Bestuur

Het huidige bestuur is in januari 2008 aangetreden en bestaat uit mensen afkomstig uit de drie stichtingen die zijn samengegaan, VSAN, K4 en Art as Well/Een Hele Kunst. De voorzitter is onafhankelijk van de drie rechtsvoorgangers. Daarnaast werden vanwege aftreden twee nieuwe leden gezocht, waarvan één met een kunstachtergrond.

De portefeuilles zijn over de leden verdeeld. Tevens is er in 2008 een rooster van aftreden geformuleerd.

Het huidige bestuur bestaat uit de volgende leden:

- mevr. drs. D.M.J.J. Monissen, voorzitter
- dhr. H. Jacobse, vice-voorzitter
- dhr. drs. W. 't Hooft, penningmeester
- dhr. J.F.M. Houtappels, secretaris
- mevr. drs. E.J.L.M. van Amsterdam
- dhr. drs. G.H. van Es
- dhr. A. Keijzer
- drs. H.J. Wedman

2 Bureaubezetting

Het bureau wordt bemenst door 3 betaalde krachten (2,5 fte).

- Erik Gramser, bureausecretaris, is met name verantwoordelijk voor de kunstuitleen en de administratie. Hij werkt sinds 1996 bij Special Arts en kent het bedrijf door en door. Hij heeft een grote betrokkenheid bij de kunstwerken van de uitleen en de kunstenaars erachter. Erik is zeer loyaal naar de stichting en de mensen die er werken, zowel personeel, als bestuur als vrijwilligers. Zijn geduld maakt hem tot iemand die prima in staat is vrijwilligers te ondersteunen bij het uitvoeren van een diversiteit van taken.
- Tine Veldhuizen, manager communicatie en marketing, is verantwoordelijk voor de acquisitie, de communicatie en projecten.
Tine is, voordat zij in oktober 2009 in dienst kwam, als vrijwilliger gedurende ca 8 jaar verantwoordelijk geweest voor (p)art. Zij brengt een grote ervaring mee vanuit de commerciële sector en paart deze aan een prettige en innemende wijze van communiceren. Haar resultaatgerichtheid en grote kennis van logistieke bedrijfsprocessen zijn een welkome aanvulling voor de stichting.
- Klaas de Vos, directeur, verantwoordelijk voor het beleid, is inhoudelijk deskundig en direct betrokken bij het kenniscentrum en onderzoek.
Klaas is sinds maart 2008 in dienst en was daarvoor geruime tijd betrokken bij de selectiecommissie en als correspondent bij (p)art. Zij is van beroep kunsthistoricus en heeft een ruime ervaring als manager in het HBO Social Work. Haar ervaring met coachen komt goed van pas bij het leiden van een vrijwilligersorganisatie. Haar netwerk in de kunst en het onderwijs geven handvatten om het kenniscentrum goed vorm te geven.

Het team is klein, maar heeft groot enthousiasme om de gestelde doelstellingen te behalen. Juist door de mix van kwaliteiten en de toegevoegde waarde van de groep vrijwilligers, is het zeker te verwachten dat zij hun resultaten halen. Zeker als daar adequate aanvulling ten behoeve van het kenniscentrum bij komt.

3 Vrijwilligersorganisatie

Bij de komst van de huidige directeur is er flink ingezet op het werven van vrijwilligers. In eerste instantie vooral om helpende handen te genereren voor alle activiteiten die uitgevoerd moesten worden. In tweede instantie ook omdat Special Arts niet slechts wil werken voor mensen met een

handicap, maar tevens met ze wil samenwerken en hen zinvolle arbeid wil bieden. Dat betekende dat niet alleen gezocht werd naar postactieve vrijwilligers, maar tevens naar mensen met een (arbeids)handicap.

In het afgelopen anderhalf jaar resulteerde dit in een toename van het totaal aantal vrijwilligers, waarvan een aantal een arbeidshandicap had en heeft.

Het ligt in de bedoeling om na verhuizing naar Amersfoort de inzet van mensen met een arbeidshandicap te intensiveren, ook door samenwerking met daarvoor geëigende instanties, zoals het UWV.

Aantal vrijwilligers Special Arts anno november 2009

Soort vrijwilliger	Aantal	Met betaald werk	postactief	arbeidsgehandicapt	Werkloos
Bureauvrijwilliger	15	2	8	3	2
Selectiecommissie	10	8	2		
Redactie part	10	7	3		

4 Huidige locatie en huisvesting

Special Arts is gehuisvest in de bossen van Doorn, op het terrein van de Basis (veteraneninstituut). Het pand is klein, te klein voor de grote collectie kunstwerken, voor ontvangst van potentiële klanten en voor de hoeveelheid bureauvrijwilligers, die een werkplek nodig hebben. Tevens moeilijk bereikbaar met het openbaar vervoer, niet rolstoeltoegankelijk en weinig representatief. De verschillende doelgroepen, die Special Arts wil bereiken, kunstenaars met een handicap, begeleiders/docenten van kunstactiviteiten voor die groep en klanten, zijn dus nauwelijks in staat het pand te bezoeken. Een reden waarom Special Arts al geruime tijd onderzoekt in hoeverre verhuizing mogelijk is.

De tweede reden voor verhuizing is de veranderde bestemming van het terrein, wat maakt dat de eigenaar het pand wil slopen (na januari 2011).

Special Arts heeft inmiddels een geschikt alternatief gevonden in Amersfoort, Zonnehof 4a. De onderhandelingen daarover vinden momenteel plaats (november 2009).

5 Middelen en financiën

Special Arts is voor het uitvoeren van haar activiteiten enerzijds afhankelijk van inkomsten van de kunstuitleen en de daaruit afgeleide producten. Het is anno november 2009 nog niet mogelijk om uit die inkomsten de basisexploitatie te bekostigen.

Daarnaast wordt een beroep gedaan op fondsen. In 2008 is hier met succes een beroep op gedaan om het samengaan van de drie stichtingen te bekostigen (SNS Reaal en VSBfonds). Tevens werd en wordt de stichting in 2008, 2009 en 2010 gesteund in het deelnemen aan het onderzoek Kunst Inclusief (Sia Raak, VSBfonds, NSGK, Johanna Kinderfonds).

De stichting ontvangt geen overheidssubsidie. Bij de volgende vierjaarlijkse subsidieperiode, vanaf 2012, zal de stichting een beroep doen op het Fonds Cultuurparticipatie, het fonds dat de subsidies van OC&W beheert. Gezien het beleid van de overheid om ook speciale groepen te stimuleren deel te nemen aan het kunstaanbod, is er reden om aan te nemen dat Special Arts dan in aanmerking kan komen voor een meerjarensubsidie.

6 BTW

Special Arts is in 2008 door de belastingdienst als BTW-plichtig aangemerkt. Dat betekent dat de stichting met terugwerkende kracht van 2004 tot 2008 BTW moet betalen. Vanaf 2009 brengt Special Arts de BTW in rekening en wordt dit conform de richtlijnen met de belastingdienst verrekend.

De hoogte van het terug te betalen bedrag is anno november 2009 nog niet zeker. Special Arts dient een verzoek in om kwijtschelding van deze schuld.

7 Basisinkomsten

De basisexploitatie van de stichting zal binnen een bepaalde periode moeten worden gefinancierd uit de inkomsten van kunstuitleen en de daaruit voortkomende producten. Het is redelijk te verwachten dat dit lukt binnen een periode van drie tot vijf jaar.

Een onzekere factor daarbij is de snelheid waarmee de recessie ten einde is, ook in de zin van de bestedingsruimte die fondsen, bedrijven en particulieren zullen ervaren.

8 Jaarrekeningen 2007 – 2008 – 2009

De jaarrekening van 2007 werd afgesloten met een negatief resultaat van ruim € 50.000,-. Dit als gevolg van de langdurige ziekte van de toenmalige directeur, gevolgd door zijn overlijden, waardoor er discontinuïteit in het bedrijf ontstond.

In 2008 was er een kleine winst, namelijk € 5.000,-. Dit mede dankzij steun van fondsen en een nalatenschap. Ondanks dit licht positieve resultaat werd het in 2008 moeilijker om als kunstuitleen het aantal klanten te houden:

- Er is een groeiende concurrentie van kunstuitlenen van diverse ateliers voor mensen met een handicap
- Er is een bepaalde verzadiging van klanten, wat blijkt uit het feit dat een paar trouwe huurders het contract opzegden
- De economische recessie maakte dat nieuwe klanten moeilijk zijn te werven en een aantal trouwe klanten hun contract op moest zeggen vanwege eigen financiële situatie.

Het ligt in de verwachting, op grond van de resultaten van de eerste drie kwartalen van 2009, dat 2009 afgesloten wordt met een gering positief saldo. Dit mede door steun van fondsen en het overhevelen van het vermogen van de stichting K4 naar Special Arts.

Bij verhuizing naar Amersfoort, mogelijk in het voorjaar 2010, is het redelijk te verwachten dat de verhuur en de verkoop zullen stijgen. De begroting van 2010 gaat daarom uit van een positief resultaat van ruim € 36.000,-

Bijlage 2 Omzet producten kunstuitleen en diensten kenniscentrum

Opbrengsten kunstuitleen en producten					Opbrengsten diensten		
		aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	opmerking			
Doorn 1-12-2009	aantal				Doorn 1-12-2009	inkomsten	opmerking
particuliere huurders	20	29			(p)art	-€ 2.000	
hurende bedrijven	56	981			kenniscentrum:	€ 0	ontwikkeling tot 2014
totaal	76	1010	€ 148.000		website		
					onderzoek		
inrichten en vervoer			€ 3.500	peildatum 24-11-2009	bemiddeling		
verkochte kunstwerken	30		€ 5.000	peildatum 24-11-2009	symposia		
klanten relatiegeschenken	5		€ 10.000	peildatum 24-11-2009	ontwikkeling scholing		
klanten kaarten	3		€ 500	peildatum 24-11-2009			
Opbrengst 2009			€ 167.000		Opbrengst 2009	-€ 2.000	
Amersfoort 1-1-2011	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2009	Amersfoort 1-1-2011	inkomsten	opmerking
particuliere huurders	30	44		50%	(p)art	€ 0	
hurende bedrijven	62	1079		10%	kenniscentrum:		ontwikkeling tot 2014
totaal	92	1123	€ 164.500		website		
					onderzoek		
inrichten en vervoer			€ 4.375	25%	bemiddeling		
verkochte kunstwerken	45		€ 7.500	50%	symposia		
klanten relatiegeschenken	8		€ 15.000	50%	ontwikkeling scholing		
klanten kaarten	6		€ 1.000	100%			
Opbrengst 2010			€ 192.375		Opbrengst 2010	€ 0	
Groei t.o.v. 2009			€ 25.375	15%	Groei t.o.v. 2009	€ 2.000	
* uitgaande van verhuizing naar Amersfoort in juni 2010							
Amersfoort 1-1-2012	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2010	Amersfoort 1-1-2012	inkomsten	opmerking
particuliere huurders	45	65		50%	(p)art	€ 250	
hurende bedrijven	77	1349		25%	kenniscentrum:		ontwikkeling tot 2014
totaal	122	1414	€ 207.218		website		
					onderzoek		
inrichten en vervoer			€ 5.469	25%	bemiddeling		
verkochte kunstwerken	56		€ 9.375	25%	symposia		
klanten relatiegeschenken	11		€ 22.500	50%	ontwikkeling scholing		
klanten kaarten	12		€ 2.000	100%			
Opbrengst 2011			€ 246.562		Opbrengst 2011	€ 250	
Groei t.o.v. 2010			€ 54.187	28%	Groei t.o.v. 2010	€ 250	
Amersfoort 1-1-2013	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2011	Amersfoort 1-1-2013	inkomsten	opmerking
particuliere huurders	56	82		25%	(p)art	€ 750	
hurende bedrijven	85	1484		10%	kenniscentrum:	€ 5.000	ontwikkeling tot 2014
totaal	141	1565	€ 229.374		website		
					onderzoek		
inrichten en vervoer			€ 6.016	10%	bemiddeling		
verkochte kunstwerken	62		€ 10.313	10%	symposia		
klanten relatiegeschenken	14		€ 28.125	25%	ontwikkeling scholing		
klanten kaarten	15		€ 2.500	25%			
Opbrengst 2012			€ 276.327		Opbrengst 2012	€ 5.750	
Groei t.o.v. 2011			€ 29.765	12%	Groei t.o.v. 2011	€ 5.500	2200%

Bijlage 2 vervolg

Amersfoort 1-1-2014					Amersfoort 1-1-2014		
	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2012		inkomsten	opmerking
particuliere huurders	62	90		10%	(p)art	€ 1.000	
hurende bedrijven	93	1632		10%	kenniscentrum:	€ 10.000	
totaal	155	1722	€ 252.312		website		
inrichten en vervoer			€ 6.617	10%	onderzoek		
verkochte kunstwerken	68		€ 11.344	10%	bemiddeling		
klanten relatiegeschenken	15		€ 30.938	10%	symposia		
klanten kaarten	17		€ 2.750	10%	ontwikkeling scholing		
Opbrengst 2013			€ 303.960		Opbrengst 2013	€ 11.000	
Groei t.o.v. 2012			€ 27.633	10%	Groei t.o.v. 2012	€ 5.250	91%
Amersfoort 1-1-2015					Amersfoort 1-1-2015		
	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2013		inkomsten	opmerking
particuliere huurders	68	99		10%	(p)art	€ 1.500	groei van 50% t.o.v. 2013
hurende bedrijven	102	1795		10%	kenniscentrum:	€ 15.000	groei van 100% t.o.v. 2013
totaal	171	1894	€ 277.543		website		
inrichten en vervoer			€ 7.279	10%	onderzoek		
verkochte kunstwerken	75		€ 12.478	10%	bemiddeling		
klanten relatiegeschenken	17		€ 34.031	10%	symposia		
klanten kaarten	18		€ 3.025	10%	ontwikkeling scholing		
Opbrengst 2014			€ 334.356		Opbrengst 2014	€ 16.500	
Groei t.o.v. 2013			€ 30.396	10%	Groei t.o.v. 2013	€ 5.500	50%
Amersfoort 1-1-2016					Amersfoort 1-1-2016		
	aantal	aantal kunstwerken/ bestellingen	inkomsten/ courtage	groei t.o.v. 2014		inkomsten	opmerking
particuliere huurders	68	99		0%	(p)art	€ 1.875	groei van 25% t.o.v. 2014
hurende bedrijven	102	1795		0%	kenniscentrum:	€ 18.750	groei van 25% t.o.v. 2014
totaal	171	1894	€ 277.543		website		
inrichten en vervoer			€ 7.279	0%	onderzoek		
verkochte kunstwerken	79		€ 13.102	5%	bemiddeling		
klanten relatiegeschenken	18		€ 35.733	5%	symposia		
klanten kaarten	19		€ 3.176	5%	ontwikkeling scholing		
Opbrengst 2015			€ 336.833		Opbrengst 2015	€ 20.625	
Groei t.o.v. 2014			€ 2.477	1%	Groei t.o.v. 2014	€ 4.125	25%

Bijlage 3 Marketingplan producten kunstuitleen

In deze bijlage wordt aangegeven met welke marketinginstrumenten de omzet van producten kunstuitleen, aangegeven in bijlage 2, kan groeien in de periode van 2010 tot en met 2015.

1 Groei aantal huurders

Verbetering kwaliteit collectie

De huidige kunstuitleen omvat 3100 kunstwerken, waarvan een deel al vanaf 1995 in de collectie is opgenomen. Het is geen probleem om nieuwe werken te krijgen, er is een groot aanbod vanuit de ateliers (momenteel 80) en van zelfstandig wonende kunstenaars.

In het kader van de kwaliteit van de kunstwerken zullen voor verhuizing ca 500 kunstwerken worden teruggebracht, zonder dat dit een aderlating voor de kwantiteit van de collectie is. Tevens zijn de artistieke criteria op grond waarvan de selectiecommissie selecteert, aangescherpt.

Handhaving prijs

De huidige prijsstelling van € 8,50 (klein werk) en € 12,50 (groot werk), exclusief 19 % BTW, zal vooralsnog niet worden aangepast. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- De prijs in 2008 behoorlijk verhoogd, tevens is er vanaf dat moment een prijsdifferentiatie ingevoerd
- de BTW is in 2009 ingevoerd en dat heeft een negatief effect voor niet BTW betalende klanten; aan de klanten is in juli 2009 toegezegd dat de prijs de eerstkomende drie jaar, dus tot juli 2012, niet verhoogd zal worden
- de concurrerende zorgateliers berekenen een lagere prijs, maar Special Arts levert meer kwaliteit en meer diensten
- de concurrent uit de reguliere kunstuitleen rekent ongeveer dezelfde prijs
- de huidige recessie maakt een prijsverhoging niet gewenst, ook niet voor nieuwe klanten.

Invoering huurkoop

Special Arts wil vanaf de verhuizing naar Amersfoort huurkoop invoeren, namelijk de huurder een bepaald percentage van de huurprijs te laten sparen om daarmee een kunstwerken te kunnen kopen. Dit is concurrerend met de reguliere kunstuitlenen en het is een stimulans om te huren.

Maatschappelijk Ondernemerschap

Special Arts stimuleert bedrijven kunstwerken te huren op grond van Maatschappelijk Ondernemerschap en/of betrokkenheid bij de doelgroep mensen met een handicap. Dit argument voor huur is voor een toenemend aantal bedrijven belangrijk bij de keuze voor Special Arts in plaats van een reguliere kunstuitleen.

Om deze betrokkenheid meer gezicht te geven, besteedt Special Arts aandacht aan de mens achter het kunstwerk. Er is van een groot deel van de kunstenaars een leaflet, bestaande uit een korte biografie van de kunstenaar en ca twee afgebeelde kunstwerken. Deze worden bij het inrichten aangeboden ter informatie voor het personeel en de bezoekers.

Het maken van leaflets zal worden uitgebreid tot alle kunstenaars.

Trouwe klanten

De klanten die al jaren huren, huurden in het verleden vaak jaren dezelfde werken. Om te voorkomen dat de klant verveeld raakt van het werk, zullen zij vanaf 2010 systematisch benaderd worden met de vraag om de collectie om te ruilen. Het selecteren van de werken komt dan voor rekening van Special Arts en het vervoer en inrichten voor rekening van de klant. Tevens wordt de huidige klanten gevraagd of zij de leaflets en folders zichtbaar willen aanbieden aan personeel en bezoekers.

2 Verhoging verkoop kunstwerken en kunstproducten

Verkoop kunstwerken

De verkoop van kunstwerken is de laatste jaren gedaald. In Amersfoort zal er zeker meer verkoop bereikt kunnen worden, alleen al door het simpele feit dat er een winkel is, waar verkocht kan worden. Door middel van acties (aanbiedingen, kortingen) kan de verkoop gestimuleerd worden.

Kunst voor kinderen

Een groot deel van de kunstwerken, gemaakt door mensen met een verstandelijke beperking, zijn aan te merken als kunst voor kinderen: kunst geschikt voor de kinderkamer. De kunstwerken die daarvoor in aanmerking komen, kunnen via de website op die noemer gezocht worden. In Amersfoort zal er een speciale hoek zijn waar kunst voor kinderen uitgesteld staat.

Kunstcadeaus

Bij kunstcadeaus gaat het om relatie- en eindejaarsgeschenken, kaarten, boeken en cadeaubonnen. Met de komst van de manager marketing in oktober 2009 is er ingezet op het aanbieden van kunstcadeaus aan klanten kunstuitleen en relaties. Er zijn meer kunstcadeaus ontwikkeld en er is een waaier kunstcadeaus gemaakt. Dat heeft in 2009 geleid tot een aantal opdrachten. In 2010 zal er systematisch gewerkt worden aan meer opdrachten daarvoor.

Assortiment kunstcadeaus

Het assortiment kunstcadeaus wordt verder uitgebreid met enerzijds luxe cadeaus en anderzijds betaalbare kleine gadgets. Daarnaast worden ook unica aangeboden, met name keramiek.

Kunstcadeau plus kunstwerk

Bij het maken van kunstcadeaus (relatiegeschenken) zal in de offerte direct de prijs van het kunstwerk worden opgenomen. Hiermee de klant uitnodigend om het kunstwerk, waarop het cadeau is gebaseerd, erbij te kopen.

Kaarten

Special Arts heeft een grote collectie kunstkaarten, die destijds als gift zijn verkregen. De verkoop van deze kaarten levert dus altijd een netto-opbrengst op.

De kaarten zullen in 2010 worden aangeboden aan grote bedrijven in de non-profitsector, met name onderwijs, adviesorganisaties in de zorg en gezondheidszorginstellingen.

Kaartjes met kunst

In het verleden zijn er enkele klanten geweest die in samenwerking met Special Arts een nieuwjaarskaartje, uitnodigingskaart of geboortekaartje lieten maken. De klanten van deze kaartjes kopen vaak tevens het kunstwerk dat uitgangspunt was voor het kaartje.

Special Arts gaat hiervoor systematisch klanten werven:

- door een aantal voorbeelden te maken en deze op de website te tonen
- door bij vroedvrouwen en gynaecologen voorbeelden van geboortekaartjes te presenteren
- door bij drukkerijen diverse kaartjes af te leveren
- door af en toe een gerichte mailing naar relaties en klanten te sturen.

3 Andere producten

Expositie in opdracht

In 2008 is er voor het eerst werk gemaakt voor het werven van klanten voor een expositie in opdracht. Het gaat dan meestal om organisaties die een groot afscheid organiseren, een symposium of een studiedag. Vaak zijn de opdrachtgevers (advies)organisaties in de zorg of de GGZ, maar ook onderwijs of de overheid kan hierin geïnteresseerd zijn.

In 2010 zal dit product systematisch, op grond van de actualiteit, aan bepaalde klanten worden aangeboden.

Teambuilding en teamuitje

Dit product is vanaf de nieuwe folder en de nieuwe website aangeboden. Er is nog onvoldoende ervaring mee opgebouwd, om aan te nemen dat dit een succesvol product wordt. In 2010 en 2011 zal onderzocht worden in hoeverre dit zo is. Vooralsnog wordt dit nog niet meegenomen in de groei van de omzet.

4 Inzet publiciteitsmiddelen

Website Special Arts

Sinds november 2009 is de nieuwe website van Special Arts in de lucht: www.specialarts.nl. Via de website kan de klant alle kunstwerken zien en via de website kunstwerken voor huur of koop bestellen. Idem tav kunstcadeaus. De website is zeer attractief en helder en zal zeker meer klanten over de streep halen.

Inspiratiebox

Special Arts heeft enige jaren geleden een grote hoeveelheid publiciteitsmateriaal gekregen: promotieboxen, boekjes, kaarten. Van deze zogenaamde inspiratieboxen kan nog tot en met 2011 gebruik gemaakt worden. Deze boxen worden door relaties en belangstellenden zeer gewaardeerd vanwege de kwantiteit en de kwaliteit van het materiaal.

Etalage en expositie

Het pand in Amersfoort heeft een grote etalage en een expositieruimte. Door middel van wisselende tentoonstellingen en een attractieve inrichting worden klanten uitgenodigd kennis te maken met de collectie. Dit levert zeker meer belangstellenden en ook klanten op.

Zichtbare kunstzinnige locatie

In het voorjaar 2010 wil de stichting het perk, dat voor het pand ligt, na overleg met de gemeente, aankleden met kunstwerken, picknick bank en tuinmeubilair. Door de omgeving uitnodigend met een kunstzinnige uitstraling te maken, verwacht Special Arts meer belangstelling en klanten.

Zes dagen open

In Amersfoort is het de bedoeling om zes dagen in de week open te zijn. Alleen op maandagmorgen is de winkel gesloten. Het open zijn van de kunstuitleen/galerie gedurende 11 dagdelen vraagt om meer vrijwilligers die deze willen bemensen. Het is de verwachting dat deze vrijwilligers via de vrijwilligerscentrale geworven kunnen worden.

Publiciteitskanalen

Op de daarvoor geëigende plaatsen wordt vanaf november 2009 foldermateriaal verspreid (VVV, bibliotheek, schouwburg, culturele cafés, bioscopen, musea, etc).

Er wordt onderzocht of de etalage van Agis, zorgverzekering, gelegen aan de route naar het station (opvallende plek, ca 500 meter vanaf de Zonnehof) gedurende een periode van een half jaar gebruikt kan worden om de kunstwerken van Special Arts ten toon te stellen.

Er wordt een open huis georganiseerd voor het Amersfoortse publiek.

Er wordt zoveel mogelijk meegedaan met het culturele leven van Amersfoort: culturele markt, open huis galeries, etc.

Etalage Agis en andere etalages

Agis Zorgverzekering is gevestigd aan de weg naar het station, vlakbij de vestiging van Special Arts aan de Zonnehof 4a. Agis heeft een grote etalage aan de straatkant. Er wordt onderzocht of Special Arts daar mag exposeren. Eveneens onderzoek naar expositie in andere etalages.

5 Acquisitie

Acquisitieteam

Sinds Oktober 2009 is de manager marketing en communicatie in dienst. Zij besteedt een deel van haar tijd (ca 50 %) aan acquisitie. Tevens zijn er vanaf oktober 2009 twee vrijwilligers acquisitie in dienst gekomen. Na vestiging in Amersfoort zal er opnieuw gezocht worden naar nog twee vrijwilligers acquisitie. Dit acquisitieteam zal niet alleen vanuit het pand in Amersfoort acquireren, maar een potentiële klant ook bezoeken met een overzicht van de kunstwerken, zowel digitaal (laptop) als in afdrukken op papier. Het acquisitieteam wordt daarin getraind vanaf voorjaar 2011. Er is een stappenplan acquisitie.

Nieuwe klanten Amersfoort

Er wordt vanaf november 2009 een adressenbestand Amersfoort gemaakt, waaronder ook potentiële klanten. Na deze actie zal het adressenbestand van de regio worden gemaakt.

De potentiële klanten Amersfoort krijgen allen een inspiratiebox toegestuurd, om hen visueel kennis te laten maken met de kunstuitleen.

Bijlage 4 Begroting en dekkingsplan Kenniscentrum Kunst en Handicap

Hieronder is weergegeven wat de kosten voor het ontwikkelen van het Kenniscentrum Kunst en Handicap zijn. Het gaat om enerzijds kosten voor personeel, anderzijds kosten voor huisvesting. De kosten voor huisvesting zijn gesplitst in enerzijds de kosten voor verbouwing en anderzijds voor huur en vaste lasten. De kosten voor inrichting, begroot op 100.000,- zijn voor een deel gedekt door een bijdrage van de Rabobank Foundation en het Prins Bernhard Cultuurfonds van de Provincie Utrecht.

Kosten Kenniscentrum				2010	2011	2012	2013	2014	Totaalsaldo 5 jaar	2015
1. Personeel*	fte	jaarsalaris per 40 uur	jaarsalaris incl. soc.lasten							
Administratief medewerker	0,6	€ 30.000	€ 37.500		€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500	€ 22.500		€ 22.500
Facilitair medewerker	0,5	€ 35.000	€ 43.750		€ 21.875	€ 21.875	€ 21.875	€ 21.875		€ 21.875
Projectleider	0,8	€ 40.000	€ 50.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000		€ 40.000
Inhoudelijk deskundige	0,6	€ 35.000	€ 43.750		€ 26.250	€ 26.250	€ 26.250	€ 26.250		€ 26.250
2. Huisvesting										
Verbouwingskosten				€ 200.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
Huur en vaste lasten				€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500		€ 57.500
<i>Totale kosten Kenniscentrum</i>				€ 297.500	€ 168.125	€ 168.125	€ 168.125	€ 168.125	€ 970.000	€ 168.125
Dekkingsplan Kenniscentrum				2010	2011	2012	2013	2014	Totaalsaldo 5 jaar	2015
NSGK				€ 40.000	€ 15.000	€ 12.500	€ 10.000	€ 7.500		
Stichting Doen				€ 40.000	€ 15.000	€ 12.500	€ 10.000	€ 7.500		
Fonds Psychische Gezondheid				€ 40.000	€ 15.000	€ 12.500	€ 10.000	€ 7.500		
NUTS-Ohra				€ 40.000	€ 15.000	€ 12.500	€ 10.000	€ 7.500		
VSB Fonds				€ 45.000	€ 20.000	€ 17.500	€ 12.500	€ 10.000		
SNS Reaal Fonds				€ 45.000	€ 20.000	€ 17.500	€ 12.500	€ 10.000		
Fonds Cultuurparticipatie				€ 45.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000		€ 25.000
dekking per jaar door fondsen				€ 295.000	€ 125.000	€ 110.000	€ 90.000	€ 75.000	€ 695.000	€ 25.000
bijdrage Special Arts										
inkomsten diensten (kenniscentrum)					€ 250	€ 5.750	€ 11.000	€ 16.500	€ 33.500	€ 20.625
bijdrage vanuit inkomsten producten**				€ 2.500	€ 42.875	€ 52.375	€ 67.125	€ 76.625	€ 241.500	€ 122.500
<i>Totale dekking Kenniscentrum</i>				€ 297.500	€ 168.125	€ 168.125	€ 168.125	€ 168.125	€ 970.000	€ 168.125
* geen rekening gehouden met inflatie en salarisverhogingen										
** overig deel inkomsten wordt gebruikt voor de dekking van de basisexploitatie en opbouw eigen vermogen (EV 2010 = Euro 0)										

Strategisch Plan 2010 Special Arts

Bijlage 5 Toelichting en begroting verbouwing Zonnehof 4a, Amersfoort

Toelichting

Special Arts heeft een pand gevonden in Amersfoort, dat zeer geschikt is voor de doeleinden van de stichting, het Kenniscentrum Kunst en Handicap en de kunstuitleen. Het gaat om het pand Zonnehof 4a. Het pand is provisorisch verbouwd, rommelig en hokkerig en heeft onvoldoende uitstraling en gebruiksgemak.

Begroting

De begroting heeft drie componenten:
verbouwing - inrichting – huur en vaste lasten

1 verbouwing

- aanpassingen aan de gevel voor grotere zichtbaarheid
- drie werkruimtes bgg
- keuken
- twee toiletten, waarvan een invalidentoilet
- rolstoeltoegankelijk
- rolstoellift
- in kelder industrieel plafond
- bgg expositieruimte creëren, doorbreken tussenmuur
- ontvangstruimte creëren: balie met twee werkplekken
- in kelder 1 ruimte geschikt maken voor kunstuitleenopslag met kasten
- in kelder 2 ruimte geschikt maken voor overlegruimte en inlijstruimte
- alarminstallatie
- brandveiligheid
- ophangstelsel in alle ruimtes
- in expositieruimte een systeem voor het overall ophangen

Stelpost: 200.000,-

2 inrichting

ten behoeve van kunstuitleen

- belettering etalage, uithangbord
- banners
- vloerbedekking
- verlichting
- schilderen/behangen
- open kasten kunstuitleen
- vitrinekasten
- speciale verlichting voor galerie
- tafel met 6 stoelen
- twee computers met extra groot beeldscherm voor kunstuitleen
- inpaktafel
- lorries
- koffiemachine
- kaartenstandaards

ten behoeve van kantoor

- telefooncentrale
- draadloos computernetwerk
- nieuwe server
- 6 computers met beeldschermen en toetsenbord
- 2 laptops
- 6 bureaus en bureaustoelen
- grote vergadertafel met 10 stoelen
- 8 archiefkasten
- frankeermachine

Stelpost 100.000 euro

Huur en vaste lasten: € 57.500,- per jaar

Huur = € 47.500,- per jaar

Vaste lasten: € 10.000,- per jaar

(energie, milieubelasting, huur carport en parkeerplaatsen, verzekering, huurderbijdrage, onderhoud)

Verbouwkosten	inrichtingskosten	Huur en vaste lasten
		€ 57.500,- per jaar
€ 200.000,-	€ 100.000,-	€ 287.5000, vijf jaar

BEGROTING VERBOUWING				
GERAAMDE ONDERDELEN	AANTAL	EENHEID	PRIJS	TOTAAL
sloopwerk				
incidenteel sloopwerk	1	pst	€ 500	€ 500
sloopwerk houten vloer tbv miva lift	1	pst	€ 75	€ 75
sloopwerk en afvoeren betonnen wenteltrap tbv miva lift	1	pst	€ 750	€ 750
zaagwerk betonnen wand ca. 2 x 6m1 = 12m1 incl. afvoer	12	m1	€ 100	€ 1.200
zaagwerk metselwerk wand ca. 2 x 6m1 = 12 m1 incl. afvoer	12	m1	€ 60	€ 720
verwijderen installaties elektra/water/riolering/radiatoren/data etc.	nvt			
sloopwerk toiletinrichting	2	st	€ 250	€ 500
sloopwerk binnenwanden/kozijnen toiletten incl. afvoer	1	pst	€ 500	€ 500
hak/breekwerk vloer tbv riolering	1	pst	€ 150	€ 150
verwijderen systeemplafond kelder	1	pst	€ 750	€ 750
verwijderen vloerbedekking kelder	1	pst	€ 250	€ 250
overige sloopwerk kelder	1	pst	€ 500	€ 500
sloopwerk wanden en begane grond	1	pst	€ 250	€ 250
verwijderen vloerbedekking begane grond	1	pst	€ 750	€ 750
overige sloopwerk begane grond	1	pst	€ 500	€ 500
realisatie				
leveren en plaatsen miva lift incl. hekwerk rondom sparing	1	pst	€ 20.000	€ 20.000
afwerken en aftimmerwerk vloersparing miva lift	1	pst	€ 250	€ 250
afwerken sparingen kelder	2	st	€ 150	€ 300
aanhelen stucwerk	1	pst	€ 500	€ 500
schilderwerk wanden tpv lift/doorgang	1	pst	€ 250	€ 250
NB: geen nieuwe wanden gerekend in de kelder				

nieuwe systeemwanden tbv toiletten	25	m2	€ 70	€ 1.750
stucwerk/spuitswerk afwerking	40	m2	€ 30	€ 1.200
deur/deurkozijnen (gesloten) incl. h+ sluitwerk incl. miva en kast	4	st	€ 350	€ 1.400
extra bouwkundige voorzieningen	nvt			
egaliseren/aanhelen cementdekvloer toiletten en kast	1	pst	€ 100	€ 100
vloertegels sanitaire ruimtes incl. kitwerk	12	m2	€ 80	€ 960
wandtegels nieuwe sanitaire ruimten incl. kitwerk	60	m2	€ 60	€ 3.600
schilderwerk systeemwanden	1	pst	€ 100	€ 100
schilderwerk binnendeurkozijnen en deuren	1	pst	€ 450	€ 450
schilderwerk algemeen/diversen	1	pst	€ 100	€ 100
systeemplafond incl. kantlatten schilderwerk	15	m2	€ 50	€ 750
vloerplinten	1	pst	€ 50	€ 50
sanitair incl. reservoirs kranen/spiegels/deurlogo's/etc.	1	pst	€ 2.500	€ 2.500
<u>elektra kelder</u>				
elektra en groep tbv miva lift	1	pst	€ 1.000	€ 1.000
aanpassen elektra kelder tpv miva lift	1	pst	€ 500	€ 500
armaturen tpv lift kelder	1	pst	€ 500	€ 500
alarm miva lift	1	pst	€ 500	€ 500
<u>elektra sanitaire ruimtes:</u>				
aanpassen elektra toiletten/voorruimte en bergkast	1	pst	€ 1.000	€ 1.000
aansluitingen mechanische ventilatie	3	st	€ 125	€ 375
armaturen sanitaire ruimtes	1	pst	€ 500	€ 500
alarm miva toilet	1	pst	€ 500	€ 500
waterleidingen aanpassen sanitair	1	pst	€ 500	€ 500
waterleiding behandelkamers	nvt			
afvoerleidingen en riolering aanpassen/uitbreiden	1	pst	€ 750	€ 750
mech. ventilatie sanitaire ruimtes aanpassen	3	st	€ 150	€ 450
dakdoorvoer en kanalen mechanische ventilatie	1	st	€ 750	€ 750
gasinstallatie nvt				
aanpassen cv-installatie/radiatoren nvt				
realisatie scheidingswand kantoren en deel keuken (glas-achtig)	7	m1	€ 300	€ 2.100
systeemwand keuken	9	m2	€ 80	€ 720
systeemwand kantoorruimte	6	m2	€ 80	€ 480
plofchotten boven systeemplafonds (=geluidsisolatie)	24	m1	€ 15	€ 360
binnendeurkozijnen met hardglazen deur begane grond	4	st	€ 750	€ 3.000
raam/deurfolies	11	m1	€ 150	€ 1.650
aanpassen tussenkozijn expositieruimten	1	pst	€ 150	€ 150
scheidingswanden tbv indeling kelder	50	m2	€ 80	€ 4.000
glaswanden/kozijnen kelder	6	m1	€ 300	€ 1.800
binnendeurkozijnen met hardglazen deur kelder	2	st	€ 750	€ 1.500
binnendeurkozijn met dichte deur kelder	1	st	€ 350	€ 350
reparatie dekvloer begane vloer	1	pst	€ 500	€ 500
vloerafwerking incl. egaliseren/lasnaden etc.begane grond	300	m2	€ 60	€ 18.000
vloerplinten begane grond	1	pst	€ 500	€ 500
reparatie dekvloer kelder	1	pst	€ 250	€ 250
vloerafwerking incl. egaliseren/lasnaden etc kelder	40	m2	€ 60	€ 2.400
nieuwe systeemplafond begane grond(kantoor/keuken)	120	m2	€ 30	€ 3.600
akoestische plafondplaten kelder	4	st	€ 500	€ 2.000

schilderwerk wanden begane grond	1	pst	€ 5.000	€ 5.000	
schilderwerk plafonds begane grond	150	m2	€ 20	€ 3.000	
schilderwerk bestaande bi. Kozijnen begane grond	1	pst	€ 500	€ 500	
schilderwerk algemeen/diversen begane grond	1	pst	€ 500	€ 500	
schilderwerk bestaande kozijnen kelder	1	pst	€ 500	€ 500	
schilderwerk wanden kelder	1	pst	€ 1.500	€ 1.500	
schilderwerk betonnen plafonds/balken kelder	1	pst	€ 2.500	€ 2.500	
schilderwerk betonvloeren kelder excl. Verblijfsruimte	150	m2	€ 20	€ 3.000	
reparatie betonnen plafond kelder	1	pst	€ 250	€ 250	
schilderwerk algemeen/diversen begane grond	1	pst	€ 500	€ 500	
schilderwerk trap	1	pst	€ 750	€ 750	
aanpassen elektra aansluitingen kantoren/keuken en verkeersruimte	25	st	€ 125	€ 3.125	
aanpassen elektra punten plafond kantoren/keuken/verkeersruimte	30	st	€ 125	€ 3.750	
armaturen kantoren/keuken/verkeersruimte	30	st	€ 80	€ 2.400	
specifieke armaturen receptie	1	pst	€ 1.500	€ 1.500	
elektra aansluitingen receptie	1	pst	€ 500	€ 500	
elektra aansluitingen keuken	1	pst	€ 750	€ 750	
aanpassen/uitbreiden groepenkast	1	pst	€ 1.250	€ 1.250	
elektra aanpassing/uitbreiding kelder	1	pst	€ 2.500	€ 2.500	
data aansluitingen begane grond en kelder	12	st	€ 150	€ 1.800	
diverse data	1	pst	€ 1.000	€ 1.000	
brandalarm en vluchtweg aanduiding beg. Grond en kelder	1	pst	€ 1.500	€ 1.500	
aanpassen gasinstallatie tbv keuken	1	pst	€ 500	€ 500	
aanpassen afvoerleidingen keuken	1	pst	€ 500	€ 500	
aanpassen waterleidingen keuken	1	pst	€ 500	€ 500	
mech. ventilatie keuken incl. dakdoorvoer en elektra aansluiting	1	pst	€ 1.000	€ 1.000	
aanpassen cv-installatie	1	pst	€ 500	€ 500	
onvoorzien	1	pst	€ 5.000	€ 5.000	
TOTAAL VAN DE GERAAMDE ONDERDELEN					€ 138.415
AANNEMERSKOSTEN					
	AANTAL	EENHEID	PRIJS	TOTAAL	
werktekeningen					
werkplanning					
maatvoering	1	tot	€ 250	€ 250	
inrichting bouwplaats/magazijncontainer	1	tot	€ 250	€ 250	
schaftgelegenheid/keet/chemisch toilet intern					
uitvoering/werkoverleg	1	tot	€ 250	€ 250	
bouwaansluitingen nvt					
verkeersvoorzieningen					
precario	1	tot	€ 250	€ 250	
klein gereedschap/materieel	1	tot	€ 250	€ 250	
steigerwerk					
opruimen/schoonmaken bouwplaats	1	pst	€ 150	€ 150	
containers 6m3	1	pst	€ 1.000	€ 1.000	
transporten	1	pst	€ 250	€ 250	
parkeerkosten	1	pst	€ 500	€ 500	
huur materieel	1	pst	€ 250	€ 250	
hulp onderaannemers					
tijdelijke afdekkingen/afrasteringen					
oplevering/onderhoudstermijn/nazorg					
diversen/onvoorzien	1	pst	€ 1.000	€ 1.000	
TOTAAL VAN DE AANNEMERSKOSTEN					€ 4.400

BOUWPLAATSKOSTEN (som geraamde onderdelen en aannemerskosten)					€ 142.815
algemene kosten				7%	€ 9.997
					€ 152.812
risico				2%	€ 3.056
					€ 155.868
winst				2%	€ 3.117
					€ 158.986
car. verzekering				0,40%	€ 636
					€ 159.622
toezichtkosten (projectleider invalidenaanpassingen) over bouwplaatskosten incl. ak/r/w				4%	€ 6.359
accountantskosten en verantwoording					€ 2.095
TOTAAL PROJECT					€ 168.076
BTW				19%	€ 31.934
TOTAAL PROJECT INCL. BTW					€ 200.010

Bijlage 6 Overzicht stakeholders

branche	organisatie	omschrijving	belang	contact / wijze van samenwerken	wanneer
Kunst	Kunstconnectie directeur Ap de Vries	Branchevereniging voor kunsteducatie en kunstbeoefening	Centra voor de Kunsten ondersteunen hun aanbod open te stellen voor mensen met een handicap	Kunst Inclusief	2008 - sept. 2010
Kunst	Kunstfactor directeur Tom de Rooij	Landelijk sectorinstituut amateurkunst	Amateurkunstverenigingen steunen hun aanbod te richten op mensen met een handicap	Kunst Inclusief symposium en publicatie podiumkunsten onderzoek podiumkunsten	2008 - sept. 2010 2010 2011
Kunst	Cultuurnetwerk directeur Piet Hagenaaars	Landelijk expertisecentrum cultuureducatie	deskundigheidsbevordering m.b.t. K&H voor docenten kunsteducatie en amateurkunst	Kunst Inclusief	2008 - sept. 2010
Kunst	Kunstenaars en Co directeur Jo Houben	Ontwikkelcentrum voor kunstenaars	Kunstenaars scholen in het begeleiden van K&H	Het Gedicht	2011
Kunst	ZimiHC directeur Appie Alferink	Huis voor Amateurkunst in de provincie Utrecht	podium aanbieden voor gezelschappen en exposities van K&H	kennismaking januari 2010	
Zorg	VGN, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland directeur Hans Bruning	Brancheorganisatie voor aanbieders van zorg- en dienstverlening aan mensen met een handicap	zorginstellingen willen de kwaliteit van het aanbod kunstactiviteiten verbeteren	Kunst Inclusief Kenniscentrum: onderzoek naar mogelijke samenwerking	2008 - sept. 2010 vanaf 2010
Zorg	GGZ Nederland directeur Jos de Beer	Brancheorganisatie voor geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg	GGZ-instellingen willen de kwaliteit van het aanbod kunstactiviteiten verder ontwikkelen en verbeteren	Afspraak in januari 2010	
Zorg	ActiZ directeur Aad Koster	Brancheorganisatie voor zorgondernemers	zorgondernemers willen het aanbod kunstactiviteiten verbeteren	Afspraak in februari 2010	
Zorg	CG-raad, Chronisch Zieken en Gehandicaptentraad Nederland directeur Ad Poppelaars	Koepel van organisaties voor mensen met een handicap of een chronische ziekte	activeren dat doelgroep meer kan deelnemen aan kunstactiviteiten	Afspraak in februari 2010	
Zorg	Mee Nederland directeur Kees Korthals	Vereniging voor ondersteuning bij leven met een beperking	willen dat meer mensen met een handicap aan kunst kunnen doen	Samenwerking regionale Mee organisaties, uitwisselen van aanbod	vanaf januari 2010
Zorg	Vilans directeur H.L.G.R. Nies	Kenniscentrum voor langdurende zorg	Uitwisseling kennis mbt K&H	Afspraak in maart 2010	
Zorg	Movisie directeur Simone Kortbeek	Kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling	Uitwisseling kennis mbt K&H	Afspraak in maart 2010	

Bijlage 6 vervolg

branche	organisatie	omschrijving	belang	contact / wijze van samenwerken	wanneer
Onderwijs	Hogeschool Utrecht, Kenniscentrum Sociale Innovatie voorzitter Hans van Ewijk lector Jean-Pierre Wilken	Faculteit Maatschappij en Recht	Onderzoek doen en scholing aanbieden mbt K&H	Kunst Inclusief Onderzoek Podiumkunsten	2008 - sept. 2010 2011
Onderwijs	Hogeschool Arnhem Nijmegen, Faculteit Gezondheid, Gedrag en Maatschappij lector Martha van Bienen		Onderzoek doen en scholing aanbieden mbt K&H	Kunst Inclusief	2008 - sept. 2010
Onderwijs	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten lector Folkert Haanstra	Lectoraat Kunst en Cultuureducatie	Onderzoek doen en scholing aanbieden mbt K&H	Kunst Inclusief Onderzoek Podiumkunsten (Bij-)scholing kunstdocenten	sept 09 - sept 2010 2011 najaar 2010
Onderwijs	Speciaal Basis Onderwijs vier clusters, per cluster eigen vereniging met bestuurders	LVC1: slechtzienden LVC2: slechthorenden 3: verstandelijk en fysiek gehandicapten LVC4: zeer moeilijk opvoedbare en psychisch gehandicapte kinderen	LVC kwaliteit van kunstaanbod aan kinderen met een handicap vergroten en verbeteren	Afspraak april 2010	
Overheid	OC&W Directeur Generaal cultuureducatie Judith Kranendonk	doelstelling: iedere Nederlander kan actief of passief aan kunst doen. De basis daarvan wordt gelegd in de kindertijd. Ook geldend voor mensen met een handicap.	implementeren en uitvoeren van beleid cultuurparticipatie	Kenniscentrum	vanaf 2010
Overheid	Provincie Utrecht gedeputeerde Cultuur Anneke Raven	uitvoeren cultuurbeleid van de overheid in de provincie, o.a. in onderwijs	beter en meer aanbod K&H in de provincie	Kenniscentrum Special Arts Award	vanaf 2010 2010
Overheid	Gemeente Amersfoort Burgemeester Albertine van Vliet-Kuiper wethouder cultuur: Arrien Kruyt wethouder Zorg en WMO: Hans van Daalen	uitvoeren cultuurbeleid van de overheid in de gemeente, o.a. in Centra voor de Kunsten en Amateurkunstverenigingen	landelijk centrum voor K&H in de stad	Afspraak in april 2010	

Bijlage 6 vervolg

branche	organisatie	omschrijving	belang	contact / wijze van samenwerken		wanneer
Fondsen	Fonds Cultuurparticipatie directeur Jan-Jaap Knol	fonds stimuleert dat zoveel mogelijk mensen actief aan kunst en cultuur kunnen doen	uitvoeren beleid overheid mbt participatie speciale groepen	Kenniscentrum		vanaf 2010
Fondsen	Prins Bernhard Cultuurfonds directeur Adriane Esmeijer	fonds stimuleert cultuurdeelname en -behoud	deelname aan kunstprojecten door mensen met een handicap	Special Arts Award		2010
Fondsen	SNS Reaal Fonds directeur Marie Hélène Cornips	fonds geeft ruimte voor nieuwe initiatieven binnen cultuur, cultuureducatie en wetenschap	cultuurparticipatie en projecten voor en door mensen met een handicap	Kenniscentrum		vanaf 2010
Fondsen	VSB Fonds Joost van Lanschot	Fonds steunt projecten Mens en Maatschappij en Kunst en Cultuur	cultuurparticipatie en projecten voor en door mensen met een handicap beoordeling fondsaanvragen door SpAr	Kunst Inclusief Special Arts Award	Kenniscentrum	2008 - sept 2010 vanaf 2010 2010
Fondsen	NSGK directeur Ingrid Tuinenburg	fonds helpt kinderen en jongeren met een handicap	participatie kinderen met een handicap aan kunst	Kunst Inclusief Special Arts Award	Kenniscentrum	2008 - sept 2010 vanaf 2010 2010
Fondsen	Fonds Verstandelijk Gehandicapten directeur Theo van Loon	fonds stimuleert dat alle mensen met een verstandelijke handicap mee kunnen doen aan het maatschappelijk leven	participatie verst gehandicapten aan kunst	Special Arts Award		2010
Fondsen	Johanna Kinderfonds directeur Karin van der Aa	zoekt naar oplossingen voor problemen bij kinderen met een lichamelijke beperking	participatie kinderen met een handicap aan kunst	Kunst Inclusief Arts Award	Special	2008 - sept 2010 2010
Fondsen	Fonds Psychische Gezondheid directeur Ronald Gorter	fonds zet zich in voor mensen met psychische problemen en hun omgeving	participatie mensen met een psychische handicap aan kunst	Kenniscentrum		vanaf 2010
Fondsen	Stichting DOEN directeur Nina Tellegen	Het fonds van de Goede Doelen Loterijen, werkt aan een leefbare wereld waaraan iedereen kan meedoen.	Stimuleren ondernemerschap. Vergroten welzijn mensen met een handicap door participatie aan cultuur.	Kenniscentrum		vanaf 2010
Fondsen	K.F. Hein Fonds Directeur Lilian Peters	Het Fonds richt zich op volksgezondheid, cultuur, volksontwikkeling en maatschappelijk werk in de regio Utrecht.	Vergroten participatie cultuur door mensen met een handicap	Kenniscentrum		vanaf 2010